

ZARZĄDZENIE NR 30 / 2020

**DYREKTORA REGIONALNEJ DYREKCJI LASÓW PAŃSTWOWYCH W
GDAŃSKU z dnia 28 grudnia 2020 roku**

(Zn. spr.: ZO.7211.13.2020)

w sprawie wprowadzenia szczegółowych wytycznych dotyczących minimalizowania wpływu realizacji wybranych prac gospodarczych na miejsca rozrodu i lęgi ptaków na terenie nadleśnictw Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Gdańsku.

Na podstawie art. 34 ustawy z 28 września 1991 roku o lasach (Dz. U. z 2020r. poz 6.) oraz § 17 i § 19 Statutu Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe, stanowiącego załącznik do zarządzenia nr 50 Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z 18 maja 1994 roku, **zarządzam, co następuje:**

§ 1

Wprowadzam do stosowania we wszystkich jednostkach organizacyjnych podległych Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Gdańsku:

1. Szczegółowe wytyczne dotyczące minimalizowania wpływu realizacji wybranych prac gospodarczych na miejsca rozrodu i lęgi ptaków na terenie nadleśnictw RDLP w Gdańsku stanowiące *załącznik nr 1* do niniejszego zarządzenia.
2. *Załącznik nr 2* Lista osób z nadleśnictw – konsultanci do spraw ornitologicznych.
3. *Załącznik nr 3* Wykaz ośrodków rehabilitacji zwierząt w województwie Pomorskim

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania. Wprowadzone wytyczne obowiązują, począwszy od planowania prac na 2021 rok.

Podpisał:

Dyrektor Regionalnej Dyrekcji
Lasów Państwowych w Gdańsku

D Y R E K T O R
Regionalnej Dyrekcji
Lasów Państwowych w Gdańsku
Barbara Bajdak

Zgodnie z zapisami Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 18.12.2017 r. w sprawie wymagań dobrej praktyki w zakresie gospodarki leśnej (dz. U. z 2017 r. poz. 2048), Instrukcji Ochrony Lasu (Część I – Profilaktyka i higiena w ochronie lasu, Część IV – Postępowanie w zakresie ochrony przyrody), § 28 pkt. 2 Zasad Hodowli Lasu oraz pisma Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 22 czerwca zn. spr.: ZP.7211.6.2020 niniejszym wprowadza się szczegółowe wytyczne dotyczące minimalizowania wpływu realizacji prac leśnych związanych z pozyskaniem drewna na miejsca rozrodu i lęgi ptaków.

Wizja terenowa

1. W celu realizacji w/w przepisów, zobowiązuje się służbę leśną (właściwych terenowo leśniczych i podleśniczych) do przeprowadzania lustracji drzewostanów bieżących pozycji planowanych do zabiegów związanych z pozyskaniem drewna pod kątem zidentyfikowania miejsc lęgowych ptaków w tym: dziuple, gniazda w drzewostanie tj. na pniu lub w koronie drzew, (rozwidleniach gałęzi, załamaniach, szczelinach pnia), oraz zbudowane na ziemi.
2. Zidentyfikowane zasiedlone miejsca lęgowe lub potencjalnie lęgowe: gniazda, gniazda wieloletnie, zasiedlone dziuple i dziuple co do których istnieje podejrzenie, że mogą być zasiedlone, oznacza się farbą przez namalowanie na pniu litery „E” o wysokości do 10 cm, w sposób gwarantujący trwałość i widoczność do czasu całkowitego zakończenia prac.
  - 2.1. oznaczenie miejsca lęgowego nie może powodować płoszenia ptaków zasiedlających oznaczone gniazdo,
  - 2.2. oznaczenia miejsc lęgowych stosuje się w celu uniknięcia ścinki lub zniszczenia miejsca lęgowego ptaków,
  - 2.3. ilość i lokalizację zainwentaryzowanych miejsc lęgowych oraz sposób ich oznaczenia, należy omówić i wskazać bezpośrednio na gruncie podczas przekazania powierzchni do wykonania dla ZUL.
3. Przeglądu powierzchni roboczej zleconej do wykonania w okresie 15 marca – 15 lipca, dokonujemy nie wcześniej niż na 7 dni przed wykonaniem zabiegu.

Rejestr danych lustracji terenowej

4. Wyniki lustracji terenowej, oznaczenia miejsc lęgowych ptaków na powierzchniach jak w pkt 1, należy spisać w raptularzu lustracji terenowej.
5. Raptularz lustracji terenowej o której mowa w pkt 2.3. i 3 ma stanowić element dokumentacji pozycji planu.

Kontrole wykonania lustracji terenowej

6. W celu zapewnienia należytej skuteczności lustracji terenowej, inżynierowie nadzoru przeprowadzają kontrolę wykonanych czynności w ramach wstępnej i bieżącej kontroli prac w leśnictwie, zgodnie z regulaminem kontroli wewnętrznej nadleśnictwa. Kontrola ta staje się stałym elementem czynności wykonywanych przez inżyniera nadzoru na pozycjach roboczych, o których mowa w zarządzeniu.

Pozyskanie drewna, a ochrona miejsc lęgowych

7. Należy zobowiązać wykonawców prac leśnych, do przestrzegania nakazu pozostawiania stanowisk lęgowych ptaków wyznaczonych przez służbę leśną według pkt 2.
  - 7.1. zobowiązuje się wykonawców prac do obowiązkowego pozostawienia stanowisk lęgowych ptaków, zauważonych podczas wykonywania prac, nawet jeżeli nie zostały wcześniej zinwentaryzowane i wyznaczone przez służbę leśną, z obowiązkiem powiadomienia o tym leśniczego.
8. W każdym przypadku, gdy zostanie ścięte drzewo z zasiedloną dziuplą lub gniazdem, wykonawca prac niezwłocznie informuje o tym fakcie leśniczego.
9. Należy konsekwentnie egzekwować przestrzeganie przez wykonawców prac, wytycznych z zakresu ochrony przyrody obowiązujących w LP, stanowiących integralną część umów na realizację prac gospodarczych.

Udział osób trzecich, a przypadki ścinki drzew stanowiących miejsca lęgowe ptaków

10. Każdy pracownik Lasów Państwowych z terenu danego Nadleśnictwa, który poweźmie informację o ścięciu zasiedlonego przez ptaki drzewa dziuplastego lub drzewa z gniazdem, ma obowiązek niezwłocznie bez względu na okoliczności oraz na porę dnia i dnia tygodnia, powiadomić o tym fakcie właściwego terytorialnie leśniczego oraz zastępcę nadleśniczego.
  - 10.1. leśniczy po otrzymaniu tej informacji, zobowiązany jest do niezwłocznego podjęcia działań wyjaśniających na gruncie oraz jeśli to konieczne ratunkowych wskazanych w pkt. 14 i 15, w porozumieniu z zastępcą nadleśniczego.
  - 10.2. leśniczy w ramach działań wyjaśniających, powiadamia rzecznika prasowego nadleśnictwa. Rzecznik prasowy nadleśnictwa, przekazuje informację rzecznikowi prasowemu RDLP w Gdańsku.
11. W sytuacji pojawienia się w przestrzeni publicznej informacji o przypadkach ścięcia drzew z pisklętami (także dziuplami i gniazdami), należy niezwłocznie:
  - 11.1. zweryfikować zgłoszenia i w miarę konieczności sprostować nieprawdziwe informacje,
  - 11.2. przedstawić stosowne wyjaśnienia o okolicznościach zdarzenia,
  - 11.3. przedstawić jakie podjęto działania zapobiegawcze przed zdarzeniem,
  - 11.4. przedstawić jakie podjęto działania zmierzające do stworzenia szansy na pomyślne dokończenie lęgów ptaków.

12. Wyjaśnienia oraz sprostowania nieprawdziwych informacji należy zamieszczać nie tylko na stronie nadleśnictwa, czy RDLP w Gdańsku, ale również (przede wszystkim) w miejscach w których informacja ta się pierwotnie pojawiła i jest rozpowszechniana (np. w serwisach społecznościowych czy na stronach internetowych). O sprawie należy niezwłocznie poinformować rzecznika prasowego RDLP w Gdańsku.

Działania ratunkowe

13. RDLP w Gdańsku po konsultacji z nadleśnictwami sporządzi listę konsultantów ds. ornitologii w nadleśnictwach stanowiącą załącznik nr 2 do zarządzenia. Konsultanci ds. ornitologii zostaną wyłonieni spośród pracowników jednostek RDLP w Gdańsku.
14. W celu stworzenia szansy na pomyślne dokończenie lęgów ptaków, które uległy zakłóceniu w trakcie prowadzenia prac z zakresu pozyskania drewna, należy podjąć działania ratunkowe. Charakter działań ratunkowych, należy uzgodnić z konsultantem ds. ornitologii wskazanym w pkt 13.
15. W sytuacji braku możliwości stworzenia warunków do dokończenia lęgu, należy jak najszybciej dostarczyć pisklęta do właściwych terytorialnie ośrodków rehabilitacji. Aktualny wykaz ośrodków rehabilitacji zwierząt w Polsce, znajduje się na stronie internetowej Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska (<https://www.gdos.gov.pl/wykaz-osrodkow-rehabilitacji-zwierzat-w-poisce>) oraz w załączniku nr 3.

Założenia końcowe

16. Fakt, niestwierdzenia podczas oględzin, a następnie ścięcie drzew z dobrze widocznymi gniazdami lub dziuplami, wskazuje na konieczność podjęcia działań wyjaśniających, czy zostały dopełnione wszystkie wymagane prawem powszechnym i uregulowaniami wewnętrznymi procedury. Ustalenia z kontroli powinny zostać utrwalone w formie notatki służbowej. W sytuacji stwierdzenia, nieprawidłowości należy wyciągać konsekwencje służbowe.
17. W przypadku konieczności przeprowadzenia cięć na powierzchniach dotkniętych klęskami żywiołowymi lub gradacyjnym pojawem organizmów zagrażających trwałości lasu, lub ze względu na priorytet bezpieczeństwa zdrowia i życia ludzkiego, dopuszcza się odstępianie od stosowania zapisów przedmiotowych wytycznych.
18. W sytuacjach koniecznej potrzeby usunięcia drzewa bezpośrednio zagrażające zdrowiu, życiu lub mieniu, stanowiącego miejsce lęgowe ptaków należy, postępować z zachowaniem przepisów innych dotyczących ochrony gatunkowej zwierząt,
19. W przypadku pozostałych prac leśnych, nie określonych niniejszym zarządzeniem stosujemy przepisy Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 18.12.2017 r. w sprawie wymagań dobrej praktyki w zakresie gospodarki leśnej.

Lista osób z nadleśnictw – konsultanci do spraw ornitologicznych.

Lp.	Nadleśnictwo:	Imię	Nazwisko	Nr. telefonu
1	Choczewo			
2	Elbląg			
3	Gdańsk			
4	Kaliska			
5	Kartuzy			
6	Kolbudy			
7	Kościerzyna			
8	Kwidzyn			
9	Lębork			
10	Lipusz			
11	Lubichowo			
12	Starogard			
13	Strzebielino			
14	Wejherowo			
15	Cewice			

Wykaz ośrodków rehabilitacji zwierząt w województwie Pomorskim

Nazwa ośrodka rehabilitacyjnego	Lokalizacja	Adres korespondencyjny	Zakres działalności ośrodka
Nadleśnictwo Wejherowo	Leśnictwo Sobieńczyce oddział 45 gm. Krokowa	ul. Sobieskiego 247B 84-200 Wejherowo tel.: 58 67-29-801 fax: 58 67-29-800	ptaki (jastrzębiowe, sokołowe, sowy)
Zespół Szkół Leśnych i Ogólnokształcących im. prof. Stanisława Sokołowskiego	Warcino 1 77-230 Kępice	Zespół Szkół Leśnych i Ogólnokształcących Warcino 1 77-230 Kępice tel.: 59 85-76-001	ptaki (sokołowe i sowy)
Fundacja Pomorski Ośrodek Rehabilitacji Dzikich Zwierząt Ostoja	ul. Słupia 30C 83-305 Pomieczyno	ul. Słupia 30c, 83-305 Pomieczyno	ptaki i ssaki (jeżowate, zającowate, wiewiórka pospolita, popielica, orzesznica)
Fundacja Dzikie Azyl - Centrum Pomocy dla Jeży i Dzikich Zwierząt	ul. Franciszkańska 76-251 Kobylnica	ul. Szafranka 10/31 76-200 Słupsk	ptaki (wróblowate, kormorany, dzięciołowe, perkozy, sowy, kaczkowate, jerzykowate, lelkowe, dudkowe, kukułkowe, kurowate, żurawie, chruściele, alki, siewieczkowate, ostrygojady, mewowate, bekasowate), ssaki (nietoperze, zajączaki, gryzonie, jeżowate, łasicowate, ryjówkowate, dzik, jelen szlachetny, kret, lis, łoś, sarna, wilk)